

— Na Koroškem so Nemci čedalje bolj divji proti ondotnim Slovincem. Letos so nastavili vse slovenske učiteljske šole na nemške šole, v slovenske kraje pa poslali nemške učitelje. Slovenskega župana Miklavčiča iz Blet so pred kratkim v Celovcu zaprli, ker je zahteval na kolodvoru vezati listek v slovenskem jeziku. Zadnje nedeljo pa so beljaški Vsenemci hoteli s silo preprečiti otvoritev tamburaškega doma na Brnci. Hoteli so vlomiti kot navadni tolovaji v dom. Zabranil jim je to komisar s štirimi orožniki. Tolovajstva so se udeležili tudi c. kr. uradniki. Take reči se gode pod sedanjo vlado. Vkljub vsemu temu pa narodna zavest med koroškimi Slovinci napreduje.

— Nadomstina volitev za deželni zbor goriški. Namestništvo je določilo, da se bo vršila nadomestna volitev enega poslanca v deželni zbor iz splošne skupine na mesto umrlega poslanca Jeriča na dan 19. decembra t. l. Morebitna ožja volitev pa se bode vršila dne 28. decembra.

— Grški kralj je prvotno zahteval, da se naj vojaška zveza po sklepu zborniškega zasedanja razpusti. Sedaj pa je to zahtevo opustil in se je udal vsem željam vojaške zveze, kar je seveda napravilo na slednjo najboljši utis. Vojaška zveza je pod uplivom polkovnika Zorbasa sklenila, da se bo zanaprej mirno zadržala.

— Šolski boj na Francoskem. V vasi Ferraches na Francoskem je odstranil neki socialistični učitelj križ iz šole in je uvedel neko knjigo, ki so jo školje prepovedali. Župan je bil s tem zadovoljen. Zastoj so ugovarjali stariši proti temu — zato pa je ostal celi višji razred doma. Tudi občinskim svetovalec ni bilo učiteljevo postopanje po volji, in prisilili so župana, da je sklical shod vseh očetov. Zborovalci so sklenili, da mora priti križ zopet v šolo, in da se mora tudi dotična knjiga odpraviti. Učitelj pa je poslal vladi poročilo, podpisano od župana, v katerem je označil župnika kot največjega nemirneža. Župan je izkašal župniku bivanje v starem župnišču na vsak, le mogoči način otežkočiti. Drugi občinski svetniki so nato odstopili od svojih služb. Končno se je vendar odločila vlada, da je prestavila učitelja. Ker pa ostane župan v službi, se občinski svetniki ne udeležujejo sej.

Mala politična naznanila.

Dne 12. novembra: Turčija je zastopnikom vlevlasti vročila dopis, ki naglašja, da je zdaj čas za ureditev krcanskega vprašanja. — Iz Turčije poročajo, da se pripravljajo velika zarota proti mladoturkom. Zarotniki so civilisti in vojniki. — Črnogorska vlada je v Belgradu protestirala zaradi pisanja belgrajskega časopisja proti Črni gori.

Dne 13. novembra: Nemški cesar Viljem bo prišel sredi meseca februarja v London. Politično zelo važni obisk se bo vršil na povabilo angleške kraljeve dvojice. — Srbski poslanik je izročil turškemu sultanu lastnoročno pismo kralja Petra, v katerem čestita kralju sultanu k rojstnemu dnevu in izraža upanje, da bi kmalu prišel čas, ko bosta Turčija in Srbija stopili skupno v boj proti skupnemu sovražniku. — V Rusiji so odpustili zadnje mesece 970 višjih uradnikov zaradi uradnih zločinov.

Dne 14. novembra: Državna policija v Buenos Airesu je zasledila veliko mednarodno zaroto, ki je sklenila, da pomori vse evropske vladarje. Zarotniki so že vse pripravili in imeli so zarotnike po vseh evropskih glavnih mestih. — Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand je obiskal te dni nemškega cesarja v Berlinu. Listi poročajo, da je obisk sicer rodbinski, a kaže le trdno zvezo med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. — „Svobodne šole“, ki jih je u-

stilni sem najprej pregledal svojo sobo. Bila je v prvem nadstropju kakih 10 stopljev nad zemljo. Skozi bambusova vrata šlo se je v balkon. Hitro prišedši v sobo, sem zaprl vrata in užgal lojasto svečo. Pomišljati sem jel, kam naj si shranim denarje, kojih sem imel nad 100 tolarjev. Po kratkem premišljevanju shranim listnico z denarji v kovček, tega položim k bambusovim vratom in položim ključ na stolec poleg postelje.

Bila je enajsta ura in odločil sem se vleči. Ležal sem kake tri ure nepremično. Kar me prepodi šum in rožljanje. Čutil sem, da stoji nekdo kraj postelje in mojih nog in takoj sem se spomnil Thompsonovih sanj! Kar zagledam pred seboj — nevedoč, kje sem, — krmilarja Thompsona, ki je s prvotnim kazal na moj kovček. Odprem oči — na bambusovih vratih zapazim luknjo, skozi katero prodira mesečina. Kričnil sem, kolikor mi je bilo moči. Kitajec — bil je tolovaj — pa namesto, da bi se spravil na mene, odbeži. Jaz sem ga še v sobi dohitel in udaril s tako silo na zatilnik, da sem mu ga bojda zlomil, in da je padel na ulico. Nehote se ogledam po sobi. Bila je le suhoparna, a sicer dobra domišljaja.

S tem se je izpolnil drugi del Thompsonovih sanj. Bil sem spoznal, da je kitajski ropar namerala me oropati ali celo umoriti. In tako so se resnično izpolnile sanje krmilarja Thompsona! Drugi dan sem se odpeljal preko Mersilja v Pariz in odtod v svojo ljubo, francosko domovino! Vedno se rad spominjam Thompsona in njegovih sanj, ki so mi rešile življenje! Ti Thompson pa v miru počivaj!

To zgodbo je pripovedoval kapitan Charles Clark v nekem francoskem časopisu, to zgodbo pa naj tudi prečita slovenski narod!

stanovil Ferrer na Španskem, se bodo kljub ugovoru nadškofa v Barceloni še pred začetkom prihodnjega leta otvorile.

Dne 15. novembra: Na Angleškem se katoličani marljivo gibljejo. Listi poročajo, da se niso imeli v mestnih svetih nikoli tako dobrega zastopstva, kakor letos. Sedaj imajo v 16 mestnih svetih skupaj 32 zastopnikov. — V Londonu na Angleškem je napačila neka pristojinja ženske volilne pravice trgovskega ministra Churchill z bičem. Minister ji je iztrgal bič iz rok in ga ji potem vrnil kot spomin. Gospo so zaprli. — Avstrijsko-nemška carinska posvetovanja so bila večeraj končana. Uredile so se najnujnejše pritožbe glede carine na vino. — Špansko ministrstvo je predložilo kralju načrt zakonov glede splošnega pomiloščanja. Pomiloščeni bi naj bili vsi nemirniži zadnje revolucije.

Dne 16. novembra: V Trstu so se vršile predvečerašnjim nadomestne volitve v državni zbor namesto odstopivšega soc. dem. drž. poslanca Pagninija. Izvoljen je bil laški liberalcec dr. Pitacco. — Govori se, da je ruski finančni minister Kokovcev prodal vzhodnokitajsko železnico Japonski za 300 milijonov rubljev. — V Pragi je priredila dne 14. t. m. narodna socialna stranka protestni shod proti potrjenju takozvanih „nemških obrambnih zakonov“. Ker je poslanec Fresl hučo napadal vlado, je policijski zastopnik shod razpustil.

Razne novice.

* Slovenska kmečka zveza je odposlala prva protest (ugovor) proti nameravanemu davku na vino na poljedelsko in finančno ministrstvo in bo predložila tozadevno peticijo tudi na deželni zbor. Obenem bo poskrbela, da se po zborovanjih Slov. kmečke zveze seznanijo ljudstvo z vladno nakano in se mu da priložnost za ugovore. Zapanstva, okrajne zastope, društva pa opozarjamo na današnji uvodni članek ter jih vabimo, da se v prilog dobro stvari pridno poslužijo navedenega uzora.

* Zupnijo Brezno je dobil tamkajšnji provizor Miroslav Volčič ter bo dne 1. decembra v Marebergu inštaliran.

* Iz pošte. Za poštnege oficijanta v Poljčanah je imenovan Anton Hasman; za poštne oficijanta v Celju sta imenovana Oton Srahotnik in Friderik Hočvar, in za poštne oficijantino v Brežicah je imenovana Terezija Kermek. Amalija Vargazon je imenovana za poštne oficijantino v Konjicah.

* Iz davčne službe. Premešteni so: davčni upravitelj Franc Krajnc od davčnega urada v St. Lenartu k davčnemu uradu v Gornjem gradu kot vodja urada, davčni oficijal Rudolf Rauch od davčnega urada v Konjicah k davčnemu uradu v Mariboru, in začasni davčni asistent Avgust Makotter od davčnega urada v Mariboru k davčnemu uradu v Konjicah.

Mesto vladniškega učitelja je razpisano na mariborskem moškem učiteljskem s početkom 2. tečaja 1909/1910. Slovenski prosilci, ki ste usposobljeni za 3. skupino učne tvarine meščanskih šol, vložite nemudoma prošnje. Zadnji rok je 8. decembra. Prošnje naj se vlagajo na štaj. dež. šolski svet.

* Vesele novice prinašamo slovenskim mladim ljubom. Z novim letom bo naše tiskovno društvo posvetilo „Naš Dom“ popolnoma slovenski mladini. List se bo spremenil v poučno-vzgojevalni list za slovensko mladino. Postal bo najožji prijatelj naših mladeničev in mladenk. Za uredništvo je pridobljen veleugleden slovenski pisatelj.

* Strup imenujejo naši liberalni listi krščanstvo, vero v Kristusa-Boga. Ko se je ustanovila Narodna stranka, si niso upali še tako bogokletno govoriti; tudi pri nobenih volitvah nismo slišali takih groznih besed. Sedaj, ko ni nobene volitve blizu, sedaj si upajo s svojim brezmejnim sovraštvom proti katoliški veri na dan. Katoliški Slovinci! Bliza se novo leto, ko se obnavljajo naročnine na liste. Skrbite, da liberalni in nemškutarski časniki ne bodo imeeli nobenega naročnika več med vami. Liberalizem je strup in ven z njim iz slovenskih hiš!

* Iz liberalnega tabora. Ponedeljkov „Narodni Dnevnik“ se zopet zaganja v katoliško cerkev ter jo psuje, da je na duševni revščini trepeča cerkev. Naši liberalni učitelji vkljub taki pisavi vsiljujejo celjske liste našemu ljudstvu, predvsem naši mladini. Komar je vera sveta, mora z vso silo in povsod nastopati proti liberalnemu časopisju, ki si je v zadnjem času bolj kot kdaj prej stavilo nalogo, otrovati našo mladino sstrupom brezverstva in razdivjanosti.

* Svobodomiseln učitelj. Pred par tedni je pozdravil učenec svojega učitelja v Sebastionsbergu s krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Svobodomiselnega, brezvernega učitelja same jeze oblije rdečica in pripelje nič hudega slutnemu dečku tako zausnico, da mu je takoj lice zateklo. Jekaje je hitel deček na svoj dom, povedat staršem, kaj se mu je pripetilo. — Tudi na Slovenskem je mnogo liberalnih učiteljev, ki prepovedujejo ta krščanski pozdrav. Čudni vzgojitelji mladine, ci se sramujejo Jezusovega imena!

* Nemško uradovanje c. kr. finančnih uradov za presega vse meje. Danes naj bodo omenjene samo tobačne knjižice, ki se v izključno nemškem tisku slovenski stranki c. kr. prodajalnem tobaka, začelkom vsakega leta vsiljujejo. Slovenski trafikantje, zdramite se, odločno kot možje zahtevajte s prihodnjim letom le samoslovenske ali vsaj dvojezične

tiskovine. Sklicujte se na člen XIX. drž. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, broj 142 drž. zak., ki daje ravnopravnost ne samo na papirju, ampak toliko bolj v izvrševanju. Vsak ima rad svoje, in natančnost se priporoča povsod, naj si bo še tako malenkostna zadeva. To naj bo svarilo, poduk in kazalo c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Mariboru pri naročilu novih tiskovin za prihodnje leto.

* Liberalci o ljudstvu Slovenski liberalci poznajo kmečki in delavski stan le takrat, kadar ga rabijo. Rabijo ga pa v prvi vrsti ob času raznih volitev. Tistikrat so liberalci z našimi kmeti in delavci nad vse prijazni, obetajo jim zlate gradove in nebesa že na zemlji, ako volijo liberalne kandidate. Hlinijo se tudi, da so dobri kristjani in da jim ljudstvo raje veruje, si obesijo okolu vratu celo rožni venec. Ko so pa volitve končane, tedaj je pa tudi z vso liberalno prijaznostjo in naklonjenostjo napram ljudstvu proč. Kmet poslane zopet zarobljen in neumen, kakor je bil pred volitvami. Nesramni so liberalci tako, da javno v časopisju imenujejo slovensko ljudstvo neumno („Slovenski Narod“ z dne 13. t. m.). Še grše pa piše „Soča“, glasilo goriških liberalcev, o priliki padca liberalnega poslanca Štreklja, ki so ga Kraševci vrgli: „Slučaj, ki se je primeril drž. poslanec Štreklju, nima kvaletu primere v zgodovini. Ljudstvo, ki je tako fikfakovsko, ne zasluži, da se njegovi najboljši sinovi žrtvujejo zanj... Pravi, resnični, čisti možje morajo z žalostjo zbežati od takega pokvarjenega ljudstva.“ Liberalci imenujejo brez sramote naše kmečko ljudstvo neumno, fikfakovsko in tako pokvarjeno, da morajo z žalostjo zbežati od njega. Priporočamo vsem slovenskim liberalcem, da ubegajo „Sočo“ in takoj zbeže od slovenskega ljudstva kam daleč, daleč, kajti čim bolj bodo liberalci oddaljeni od slovenskega ljudstva, tem bolje se bo temu godlo.

* Poročni dar za skladateljce obmejnim Slovincem. Povodim poroke gospice Amalije Turnšek iz Nazarja z g. Rudolfom Pevec, trgovcem v Mozirju, dne 8. novembra t. l., v farni cerkvi M. Nazarje darovali se sledeči: Rudolf Pevec, trgovec v Mozirju, 20 kron, Anton Turnšek, trgovec v Nazaretu, 20 kron, Anton Turnšek mlajši, trgovec na Rečici, 20 kron, Viktor Turnšek, strojni inženir v Mariboru, 20 kron, torej štiri deleže po 20 kron, skupaj 80 kron. — Rodoljubom v posnemo! Misel edina naj je in bo vslednje delovanje za narodno probudo. Spominjajte se ob enakih prilikah trpečih v potrebi, za kar naj vam bode kraljeva hvala in geslo sveto: Kar storiš za narod, ostane vselej!

* Straža na Dunaju. Prav izborna se je obnesla mesečna veselica, na kateri smo obhajali Martinov večer. Peveci so nam zapeli par krasnih pesnic in med točkami so nas zabavali in ravneseljavali tamburaši z njihovim sviranjem. Na vsopredju je bil tudi srečolov z raznimi dobitki, kakor: živa Martinova gos, šampanjec in razna druga vina. Nikomur se ni ljubilo zapustiti drago slovo družbo, ki nam je čez vse ljuba. Kaj lepo bi pristojalo društvu, ko bi se tudi kake pesmi deklamovale ob takih večerih. Le zbirajmo se pridno v „Straži“, ki rada sprejema rojake v svoje okrilje. Ljubica.

* Ljubljana. V soboto, dne 20. t. m. se poročil tukaj g. Simon Weissbacher, ma-tai tesarski mojster, z gospico Marico Šinkovec. Bilo srečno!

* Službo tajnika in potovalnega učitelja za kmetijstvo razpisuje Kmet družba za Trst in okolice. Služba je v prvem letu provizorična proti dvemesečni odpovedi, v slučaju zsdovoljivega službovanja se po preteku te dobe namesti tajnika in potovalnega učitelja lahko stalno. Prvotna letna plača znaša K 2000 — ter je nastopiti to mesto po možnosti s 1. januarjem 1. 1910.

Za to službo je neobhodno potrebno primerno znanje v vinogradništvu, kletarstvu in sadjarji; vsaj deloma v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Zahteva se tudi zadostna praktična usposobljenost. Učni jezik je slovenski. — Prošci za to mesto naj vložijo svoje prošnje opremljene s primernimi prilgami o starosti, dovršenih solah ter o službovanju v praksi najkasneje do 15. decembra t. l. na Kmet. družbo v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 12/II.

* S. K. S. Z. Število društev se je pomnožilo na 118. Pristopilo je slov. gospodarsko društvo „Sloga“ v St. Petru v S. v. dolini. Ker se bosta v kratkem ustanovili dve društvi, katerih pravila je namestnija že potrdila, že lahko štejejo sedaj 120 društev.

* Obmejni kolek kupujete! Na vžgalice: „V korist obmejnim Slovincem“ ne pozabite! V gostilnah zahtevajte računsko listke S. K. S. Z. Pri nakupu raznih potrebnih se posebno ozirajte na tvrdke, ki inserirajo v katoliško narodnem časopisju.

* Vojaški duhovniki na konjih. Vojna uprava je določila, da dobe vojaški duhovniki pri gorskih četah konje. Vpeljati se nameravajo tudi konji za duhovnike pri pehoti.

* „Ljudska zveza katolikov v Italiji.“ Tako je ime organizaciji katolikov v Italiji, ki je pod vladanjem sedanjega sv. očeta sprejela obliko nemškega „Volksvereina“. S početka ni šlo vse tako gladko, le težko so se privadili Italijani novi obliki, ki zahteva strogo disciplino. Zdad gre pa izdatno na bolje. Papežev državni tajnik priznava v svojem zadnjem pismu, naslovljenem na društvenega predsednika Toniolo, da je društvo do zdaj svojo nalogo dobro vršilo. Papež sam priporoča društvo vsem škofom in vsemu italijanskemu narodu. Zanimiva je akcija, ki jo je društvo te dni uprizorilo proti grdi italijanski navadi gnjusnega preklinjevanja. Društvo kliče vse katolike v Italiji na pravcato križarsko vojsko proti preklinjevanju. Dalo je natisniti na milijone listkov, ki imajo en ali drug primeren svarilen izgled ali kako primerno sentenco proti preklinjevanju in pozivlje duhovnike in vse ljudske

prijatelje, naj te tiskovine kolikor možno razširijo med ljudstvo. Bog dal, da bo to sredstvo kaj pomagalo, saj je preklinjevanje prava kuga v Italiji.

O pomenu katoliškega časopisa je govoril na kongresu „Croix“ v Parizu kardinal Lucon sledeče: „Mnogo je bremen, ki jih morajo prenašati francoski duhovniki in katoliško ljudstvo vsled sedanjega položaja. Nihče pa ne more tajiti, da je časopisje eno izmed najvažnejših in najpotrebnejših sredstev za ohranitev in razširjanje vere ter v obrambo naših institucij. Med tem, ko more kaka druga, napačna pravna uplivi samo na eno vrsto ljudi, more izvrševati časopisje svoj upliv med vsemi sloji, ne glede na starost ali kake druge okoliščine, v največjem obsegu. Slab časnik more pokvariti vse, kar je storila krščanska šola; dober pa brani šolo in cerkev. Časopisje je čudodelna iznajdba, ki vsebuje velike moči vsled svojih informacijskih, produkcijskih in propagandnih sredstev. Beseda utihne, črka pa ostane in se jo poljubno razmnožuje ter nosi v sebi do bre, kakor tudi lahko slabe misli v kožo, hišo in palačo. Bralec je popolnoma v moči časopisa in sicer vsakega, ki zna uporabiti svoje moči. Kako velikansko število dobrih del bi se zgodilo, ako bi vsak časopis stopil v službo resnice in pravih socialnih koristi! Ljudstvo, če ni visoko izobraženo, veruje vse, kar vidi tiskanega. Veruje resnico ravno tako kot laž, hvalo ravno tako kakor grajo. Mi hočemo samo resnico in dobro ljudstvo; tiskajmo resnico in dobro, in ljudstvo nam bo verjelo. Pred katoliškim časopisjem imam največje spoštovanje. Katoliški časnikarji so toliko vredni, kakor vitezi križarskih vojsk. Sveta dežela je še tu, še se jo more osvoboditi, in s klicem „Bog hoče“ posvečajo svoje najboljše moči za obrambo in pri nas na Francoskem za osvojitve srca ljudstva. Stojte na podlagi družabnega reda, socialnega miru in dobrih običajev. Oni so pravi voditelji ljudstva.“

Za S. K. Z. je postal g. župnik Potovšek v Arčičah udino za štiri ude v znesku 4 K. Hvala!

Razpisano je mesto stalnega učitelja na tri razrednici pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Krajni šolski svet da tudi prosto sobo za stanovanje. Prošnje je vrožiti do 8. decembra t. l. na krajni šolski svet.

Rodoljubi, pozor! V nekem narodno zelo ogroženem kraju sta naprodaj dve posestvi, kojih vsako meri približno 20 oralov. Natančnejši podatki so na razpolago v uredništvu.

Sokole imenujejo sedaj v Ljubljani podčepnike in sicer radi tega, ker je starosta Slovenske Sokolske Zveze dr. Oražen slovensko pivovarno prodal Nemcu, da je napravil dobiček. To ime jim ostane tako dolgo, dokler bo njih starosta dr. Oražen.

Za podlubelski delavski dom na Koroskem so darovali: Gosp. Marj. Kosec v Polzeli 2 K, vlec. gg. Jakob Hibernik, Braslovce 1 K, Bohine, župnik Braslovce 1 K 20 v, Vogrinec Ivan, kaplan, Braslovce, 1 K, Ivan Dobrišek, župnik, Saviča 3 K, opat Ogradi, Celja, 1 K, gosp. Cukala Franc, Gomilsko, 2 K, slavna ormačka posejilnica 50 K. — Za vse darove se iskreno zahvaljuje in prosil še novih Zvezin blagajnik.

Mariborski okraj.

m Studenci. Zadnja sobota je predaval v Studencih ž. gospod dr. Hohnjec o delu. Navzoči so lepo predavanje pazno poslušali. — Prihodnja sobota dne 20. novembra priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo na Studencih družinski večer v prostorih gostilne „Zur weißen Fahne“ ob 7. uri zvečer. Vse prijatelje prijetne zabave, posebno pa mile goste iz Maribora, tem potom vabi odbor.

Z oglikom se je skoraj zadušila 22letna deklica v mariborskem hotelu „Stadt Wien“ Ana Sterniša iz Kostivnice. V soboto na večer je zakurila v peč, ki pa je bila nekaj pokvarjena in se je torej strupeni oglik nabral v sobi. V jutro so jo pa našli brez zavesti ležati v postelji. Z rešilnim vozom so jo odpeljali takoj v bolnišnico in se ji stanje že boljša.

m „Krasna Lida“, ki se je predstavljala minulo nedeljo v mariborskem „Narodnem domu“, je dobro uspela. Udeležba je bila izborna, tudi igralci so svoje vloge povprečno prav dobro pozdrili.

800 kron je izgubil posestnik Tomaž Drevenski iz Prepol, ko se je peljal v soboto zvečer proti domu. Listnica je bolj velika iz črnega usnja in je bilo notri 800 kron denarja v 20- in 10kronskih bankovcih.

m Puščava. Dne 10. t. m. sta bila tu poročena Frančika Mohorjeva iz St. Lovrenca nad Mariborom in Kušnik Janez iz Rute. Bilo srečno! — Dne 13. t. m. je umrl Kumenski Rihter Vinc., in orvi občinski svetovalec Aleš Eichhofzer. Naj v miču počivata!

m Hoče. Pokopali smo dne 15. novembra v mariborski bolnišnici umrlega Jerneja Čojhterja. Bil je grajski vrtnar in logarski asistent na gradu Hansampacher. Pred enim mesecem se je ponesrečil s puško, ko je šel iz gozda domov. Nastopil se je nanjo in strel mu je šel v spodnji del telesa. Zdravniki mu vkljub vsem operacijam niso mogli pomagati in — umrl je mož, star je 26 let ter zapuščal mlado vdovo in otroka. Bil je izvrsten, veren hišni oče ter zvest in natančen uradnik. Rojen je bil v Razvanji iz prdne Čo hirove družine. Kot mladenič je bil najrdnejši fant v celi hočki župniji in njegovo največje veselje je bilo pomagati starišem, se učiti, moliti in kinčati cerkev. Bil je povesod priljubljen, kar je pokazal velikanski spreod. Toliko ljudstva, ko na tem pogrebu, v Hočah še ni bilo dolgo na nobenem. Udele-

žili so se ga korporativno tudi razvanjska in hočka požarna bramba, menda vsi uslužbeni in uradniki iz grada Hansampacher. Najlepše pa je bilo, da je spremil k zadnjemu počitku svojega uslužbenca ssm visokorojeni grajskiak Frančišek pl. Fibbia. Ganljive in spomina vredne so bile besede, ki jih je govoril po cerkvenem opravilu plameniti gospod na grobu svojega uradnika! Pravi med drugim: „K počitku smo položili moža, ki je bil skrben družinski oče, zvest in natančen uradnik in ml. ljubeznjiv prijatelj. Teško se ločimo vsi od njega. Tolaži nas samo eno: na katoliških pokopališčih stoji pri vhodu mnogokrat zapisana beseda: Na svidenje! Na svidenje! Naša sveta vera nas uči in trdno upamo, da bomo se zopet enkrat videli z blagim pokojnikom“. Te ganljive besede so ganile vse navzoče do dna duše. Pokazale in odkrile pa so še prvo posebno plemenitega gospoda res plemenito in verno srce, ki skrbi in čuti za svoje podložnike, ne samo takrat, ko za njega delajo, ampak še celo pri njihovi smrti. Vsemogočni Bog naj potolaži vse, ki za blagim pokojnim žalujejo. On naj uživa lahek počitek, njegova duša pa večna nebesa!

m St. Ilj v Slov. gor. Prireditelj „Bralnega društva“ je zadnje nedeljo lepo izpadla, čeprav udeležba ni bila taka, kot bi jo z ozirom na namen in pomen prireditve želeli. Krivo je bilo tega pač le nagajivo slabo vreme. Vendar smo se dobro počutili, k čemur so nas spravili naši fantje s svojo izborno igrano igro: „Čevljar“. Ne bomo hvallili nobenega, kajti sodba gledalcev: „Vsi so dobro naredili“, je to že storila. Želeli bi samo, da bi kaj enakega večkrat priredili. Po igri smo se pa vsi udeležili šaljive trgatve, pri kateri je marsikogar zalotila roka pravice ter ga gnala pred sodni stol strogega sodnika. Za tem se je razvila prosta zabava, ki je prijetno potekala med petjem in govori. Poročilo bi bilo pa zelo pomanjkljivo, ako bi ne omenili pevškega zbora graške „Zarje“, ki nam je pod vodstvom g. stud. iur. Juvana zapel mnogo lepih pesmic. Tudi tamburaški zbor iz St. Jakoba zasluži priznanje. — Vsakega rodoljuba, ki gre po lepem St. Ilju, navda veselje, ko zagleda naš lepi „Dom“, ki že ponosno dviga v zrak svojo glavo. V duhu že gledamo kako se bomo št. iljski Slovenci zbirali tukaj, kjer bomo lahko rekli: To je naše, toda mnogo je še dela, predno se bomo lahko nastanili v njem, kar bo stalo mnogo denarja. Zato se pa še zopet obračamo do usmiljenih src s prošnjo: Spominjajte se pri vseh prireditvah našega „Doma“ z darovi!

m St. Ilj v Slov. gor. Dne 10 t. m. preminila je pri nas vzgledna udnja Dekliške zveze Rozalija Lorber v starosti 30 let. Neusmiljena jetika jo je mučila leto dni, a prenašala jo je z mirno potrpežljivostjo. Skrbna je bila v krogu svojih domačih, delavna pa tudi v narodnem oziru. Rača se je udeleževala podočnih shodov ter bila sploh v pravem pomenu besede pridna krščanska dekle. Številno ljudi, posebno pa večina deklet naše Zveze jo je spremljalo k zadnjemu počitku Blag ji spomin!

m Sv. Ana na Krembergu. Poročil se je dne 15. novembra vrli mladenič Janko Wella z narodno mladenko Jerico Zemljčič, tajnico dekliške zveze. — Obilo sreče v novem stanu!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Tukajšnje c. kr. okrajno sodišče je stalno nastavilo in imenovalo cenilnim izvedencem za sodnijski okraj Sv. Lenart g. Franceta Kocuvana, posestnika in župana v Trotkovi, kateri je bil dne 5. t. m. pri c. kr. okrajnem sodišču zaprišežen.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Jožef Bundrl je te dni napovedal konkurs. — Tukaj bi pač potrebovali poštenega in stalnega trgovca. Tudi en pek in mesar bi lahko shajala.

m Sv. Anton v Slov. gor. V sredo zvečer dne 3. novembra je izbruhnil ogenj v poslopju Cecilije Gregorec v Zupetincih. Vkljub vsem naporom gasilcev ni bilo mogoče ognja omejiti ter se je razširil še na sosednjo viničarijo Jožefa Sijaneč, posestnika in mlinarja v Zupetincih. Ogenj je uničil vsa živila za ljudi in za živino, katero so pa z veliko težavo rešili. Gregorec je zavarovana le za majhno svoto, a Sijaneč ni niti zavarovan.

m Sv. Bistrica v Slov. gor. Tukajšnje kat. slov. in brez. društvo priredi veselico v nedeljo dne 21. t. m. po večernih v šolskih prostorih. Vpored: 1. Pozdrav. 2. Igra „Časica kave“ in „Izgnanjska stara“. 3. Petje. 4. Srečolov, šaljiva pošta in prsta zabava. Vstopnina 10 vin. K obliki vdeležbi vabi odbor.

m Slov. Bistrica. Slov. kat. izobraž. društvo v Slov. Bistrici priredi v nedeljo 21. novembra t. l. veselico v hotelu Anstja s sledečim vporedom: 1. Pozdrav. 2. Gledališka igra „Vaški skopuh“, igrajo mladi deniči. 3. Gledališka igra „Pri gospodi“, igrajo mladi deniči. 4. Petje društvenega mešnega zbora 5. Šaljiva tombola. 6. Godba. Začetek ob 3. uri popoldne. Ker je čist dobiček namenjen ubogim otrokom okoliške šole, pričakuje obilne udeležbe odbor.

Ptujski okraj.

Soglasna nezaupnica dr. Ploju!

Dne 7. novembra je bil politični shod pri Sv. Tomažu pri Ormožu. D-ž. poslanec M. ško je poročal o delovanju slov. poslancev v dež. zboru. Govorila sta tudi g. kaplana Stuhčec in Močnik. Zborovalci — do 200 mol in fantov — so soglasno izrekli svoje zaupanje v g. poslanceu, istotako soglasno pa tudi izrekli nezaupanje dr. Ploju.

p Nova bolezen, takozvano otrpenje mozga, se je pojavila v Ptujju zlasti med otroki, a doslej še ni nihče umrl.

p Samomor. Pretečeni tedenj si je v ptujski hiralnici nek Kozjak prerzal na roki žle; našli so ga v ulici mrtvega. Mož je bil strasten žganjepivec; ko ga v hiralnici ni dobil, se ga je polastila besnost, da so ga morali zapreti v samotno celico, kjer si je vzel življenje. Tako dela ptujski črnopsi po Ptujju in nesrečni ptujski okolici. Tudi se opaža ravno v ptujškem okraju v zadnjem času nenavadno

veliko število pijancev, ki zaorijo (zbesnijo). Tisti „veliki prijatelj kmetov“ (?) na Ptujju, kakor se navadno sam imenuje, bi pač lahko ta pokazal svoje ljubezen do kmeta! Ljudje zgublajo pamet in poštenje in denar in življenje, pijski žganjarji pa postajajo milijonarji! Kdo se bo še enkrat ubogega ljudstva osmili?

p Ubogi kmet. Vsaki reči, ki jo kmet kupi, so visoke cene v zadnjem času še bolj poskočile, le kmeta vse dere in lupi. Na Ptujju prodajajo sedaj veliki voz zelja za — eno kroni 60 vinarjev! Lani je ista množina stala deset kron! Kmetje zlasti Ptujškega polja, organizujte se, da boste svojim pridelkom vi cene narekovali, ne pa bogati meščani! Kako naj kmet živi, ako se z njegovimi pridelki tako dela?

p Hajdin. V Slovenjvsi je pretočeno soboto umrla vrla gospodinja Marija Pesek. N. v. m. p.!

p Ptujška okolica ima voliti enega člana v cenilno komisijo III. razr. za osebno dohodnino. Naj bi eden bližnjih gg. volilcev prevzel afitacijo, da se bo enotno velilo dne 22. t. m. Njemu bi poslali glasovnice in izkaznice.

p V Cirkovecu je bil v nedeljo, dne 7. t. m. popoldne v tamkajšnji šoli velevažen shod. Pred kakimi 150, skoro samimi posestniki iz cirkovške, gorčke, račke, podovske, polskavske, lovrenške, gorske, majšberske občine je tolmačil g. deželni poslanec Ozmeč izvajanja deželnega kulturnega tehnika, g. nadinženirja I. Sinnreicha iz Gradca o melioraciji zemljišč, ležečih ob potokih: Polskava, Reka in Devina. Vselet deželnozbornskega sklepa je namreč naročil deželni odbor kulturno-tehničnemu oddelku, naj določi meje nameravanega meliorativnega ozemlja, pove način izboljšanja, iz njega izvirajoče koristi za prebivalstvo, kakor tudi poplilčne stroške tega podjetja. Okrog 2600 oralov ali 1500 ha Ptujškega polja, to je od pohorskega vznožja za haloškimi hribi do izliva Polskave v Dravinjo v bližini Sv. Vidca pod Ptujem je zdaj večinoma močvirnat, ali vsaj od mnogih povodenj preplavljen svet, v kulturnem oziru v najslabšem stanju ter izboljšanja silno potreben. Vzroka močvirju sta poleg nekaterih, toda dol do pragerske postaje le ozkih neprodirnih zemeljskih plasti glavna ta: 1. da je vodna gladina v potokih na mnogih krajih, ponajveč zaradi mlinskih zajez vzvišena nad sosednim zemljiščem; 2. mnoge, postavno itak ne dovoljene vodne zapornice, po katerih si posestniki poljubno napajajo svoje travnike. Da se sedaj prav slabo kultivirani svet trajno izboljša, je treba: a) regulacije potokov, b) pravih naprav za namakanje in tudi c) osuševanje zemljišč. Ad a) Pred vsem, da se odpravi močvirje ter zabrajanjo povodnji, bo treba regulirati potokne struge. Ker je tukajšnji svet večinoma peščen ali vsaj lahko prodiren, in rabi za to mnogo vode, bi nikakor ne kazalo zelo poglobiti teh strug, marveč jih le razširiti, zravnati in proti povodnji zavarovati s primerom, od položnega brega oddaljenimi nasipi ali jezovi. Ti jezovi bi naj dobili zapornice, ki bi se odpirale, kadar bi bila povodenj travnikom koristna. Ad b) Prepričani so tudi že zdaj tamkajšnji posestniki, da hasni voda njihovim travnikom, zato jih prav pridno namakajo, toda večinoma le tisti, katerih parcele ležijo tik potokov. S tem pa ti-le ne oškodujejo samo posestnikov, ki niso tako srečni, da bi imeli zemljišča ob vodi, ampak mnogokrat tudi same sebe. Navadno namreč vsak le napušča vodo na svoj travnik, a za odtok vode pa ne skrbi; zato mu voda zastaja in napravlja naravno močvirje ali povzroča vsaj rast kisljih, slabo rasilnih trav. Pri pravilnem namakanju bi ne smel jemati vsak posestnik vode naravnost iz potoka, temveč naredile bi se večje, z zapornicami zavarovane struge, v katere bi se v primerne časi iz potoka napuščala voda. Iz teh strug bi se s pomočjo manjših zapornic napajali jarki, ki bi namakali posamezne parcele. Odvišna voda bi se po enakih jarkih spuščala nazaj v potok. Da se pri takih napravah zabrajanjo prepri in vodne tativne, se nastavlja zaprišeženi travniški mojster, ki edini daje posameznim občinskim oslužbencem pravico, odpirati razne zatvornice. Na ta način bi se dalo namesto sedanjih okrog 2600 oralov namakati v prihodnje do 5000 oralov. Korist, ki bi jo s tem pridobili takajšnji posestniki, bi bila ogromne vrednosti; kajti ne samo, da bi zadnji slabi travniki in goli pašniki po pravilnem namakanju dajali boljše krmo, oziroma tečnejšo pašo, ampak lahko tudi dvojno, celo trojno množino od sedanje. Pohorske vode prinašajo namreč zlasti ob povodnjih veliko rastline redilnih snovi, ki gnojijo naše travnike in nadomeščajo tam gnoj, katerega Poljanci itak silno rabijo po svojih peščenih njivah. Ad c). Vso nepotrebno vodo pa bo treba po osuševalnih, bodisi odprtih jarkih bodisi podzemeljskih cevah odvajati nazaj v potoke, da pride v haski posestnikom v spodnjem potoknem ozemlju. Zlasti ob Devini bo treba več osuševanja, ker tam že prevladujejo neprodorne zemeljske plasti. Ker so tudi mlini vzrok raznega močvirja, zato se bodo morali nekateri spustiti nižje, drugi, ki niso prebivalstvu zelo potrebni, pa sploh odstraniti. Za tako obširno delo, ki bo po mnenju kulturnega inženirja stalo do 2 milijona kron in še več, bo treba prispevati državi, deželi, okraju in posestnikom izboljšanih zemljišč. Za regulacijo potokov bo država in dežela k stroškom prispevala morebiti do 80 odstotkov; drugo bi morale opraviti okraj in občine. Posestniki pa, ki bi hoteli podpora za pravilno namakanje oziroma osuševanje svojih zemljišč, bodo se morali združiti v tako imenovane vodne zadrage. Da dobijo take zadrage postavne pravice, mora se jim vsaj toliko po-

sestnikov pridružiti, da njihova posestva dosežejo dve tretjini nameravanega izboljševalnega zemljišča. Take zadruge bi lahko tudi olajšale izplačilo izvršnih naprav. Najeli bi v potrebi posojilo pri večjem denarnem zavodu, ki bi daljal svojim dolžnikom ugodne povračilne, večletne roke, da bi tudi manj premožni posestniki brez posebnih bremen odplačevali stroške teh velekoristnih naprav. Po izjavi izkušnega kulturnega tehnika bi itak ne prišlo na posameznika veliko več kot 50 kron na oral ali 80 K na ha, drugo bi mu plačala država in dežela. Zdaj pa posestniki — tako je sklepal g. deželni poslanec svoj govor v Cirkoveh — nagovarjajte ob vsaki priložnosti tudi svoje sosede, ki se morebiti še zdaj ne navdušujejo za take vodne zadruge, da o priložnosti, kadar pride do teh regulacij, vsi pristopite k nameranim zadrugam, da ne nehate ob raznih prilikah zahtevati od svojih državnih, deželnih, okrajnih in občinskih zastopnikov, da vam pričeto velikoristno delo tudi izvršijo. Deželna inženirja Sinnreich in dr. Simmler sta si meljorarno ozemlje ogledovala v pretečenem tednu. — Za zabavo je skrbel pri resnem zborovanju ptujski župan Ornig, ki se je pridružil kot spremljevalec gg. inženirjema. Kot načelnik okrajnega zastopa je obljubil, da bi tudi okraj primerno prispeval k takim napravam. G. Kupčič mu je takoj zabrusil v obraz, da mora pri tej obljubi pač boljše moč beseda ostati, kakor pri obljubljenem, a ne izplačanim prispevku za neki most v Črnogorski občini. — Pripomnil je še nato g. poslanec, da beseda dana vez velja, da okrajni načelnik pred velikimi pričami storjene obljube ne more snesti, nad čemur pa se pohujšuje znana učiteljska duša v „Narodnem Dnevniku“.

V Sv. Lovrencu na Dravskem polju so potrjene občinske volitve, ki so se vršile meseca marca tekočega leta. Narodna sfranka je torej s svojimi, v spakedrani nemščini pisanimi rekurzi in bedastimi lažmi, popolnoma pogorela.

V Sv. Barbara v Halozah. Neki Vesenj, menda tisti večni študent, ki se je pri zadnjih volitvah potikal po vseh shodih za u-kokom Plojem, navetuje v zadnji „Slogi“, koje nam še vedno zastoj vsiljuje, da naj mi naše haloške gorice zasadišmo s tobakom. Pravi, da je na to modro misel prišel naš hofrat Ploj. Prav verjetno, da imajo ducajski hofrati take vinogradnikom prijazne misli. Ampak Vesenj, ki živi več med nami nego pa med knjigami, čeprav še je študent, bi vendar lahko vedel, da v Halozah raste izborna kapljica, daleč po svetu znana, in da bi zares bilo škoda, izpipati sedaj trte, ki smo jih z velikimi stroški nasadili, ter sejati tobak. Če je Vesenjaku tobak ljubši, je to njegova stvar. Vendar ni lepo od gospodov, ki plačujejo „Slogi“, da pustijo pisati svoj list od ljudi, ki še tako nezrel mislijo in še sami s svojimi študijami niso gotovi. Od takega mladega neizkušnega človeka se spravljajo potem posebno mladi čitatelji na celo kriva pota v veliko gospodarsko škodo slovenskega prebivalstva. Na vsak način pa se nam čudno zdi, da Ploj in Vesenjako ravno vinogradnikom priporočata saditi tobak, v drugih krajih pa ne, ker raste mnogo slabše vino.

Ormož. Tukaj otvori, kakor se nam poroča, dr. Gvidon Serneč iz Celja odvetniško pisarno in prevzame prostore umrlega odvetnika dr. Omuleca.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Našim sokolašem tedaj vendar le slaba prede. Na obnem zboru Slovenske sokoške zveze so sklenili, da se Ljutomerskemu Sokolu odpušijo letni prispevki zvezi, ker se nahaja v slabem denarnem položaju. Mi smo o tem nazaj kprakanju že večkrat povedali, pa so se Sokoči tega vedno branili, sedaj pa le ne morejo več tajiti.

Ljutomer. „Veteransko društvo v Ljutomeru“ (s slovenskim povljem) blagoslovi in razvije svojo zastavo v nedeljo dne 12. decembra t. l.

Gornja Radgona. Precej časa je tukajšnje „Kmet. bral. društvo“ odlagalo z nameravano igro, a sedaj je vendar enkrat iz namere postala resnica ter se boče dne 21. t. m. pri gostilničarju L. Karbaš točno ob 4. uri popoldne vršila veselica. Dekleta „Dekl. zveze“ bodo predstavljale veseligr. „Čašica kave“. Nastopili pa bodo tudi naši fantje in mošje v igri „Krdinar pri zvitem regu“. Temu sledi arečolov, ki ima nam katerega razveseliti z lepim dobitkom. Petje gornj-radgonaškega pevskega zbora tudi ne bo izostalo. Sicer pa vraga niti ne izdamo Apelarimo torej na vse gornje-radgoške, štentperške in okoliške Slovence brez razlike, da se udeležijo v častnem številu naše prireditve in s tem podpirajo naše delo in naš t. ud.

Slovenjgraški okraj.

Staritrg pri Slovenjgradu. Z velikim veseljem sem čital zadnjič v „Slovenskem Gospodarju“, kar je pisal neki kmet iz Smiklavža o Narodnem domu v Slovenjgradu. Res je, kar je povedal. Ali v najbližji okolici Slovenjgrada še bolj čutimo, kako je prijetno, da se znovič lepo družimo le v gostilni v Narodnem domu. Zdaj je prijetno in veselo, in kar je najboljšo, da posojilnica prospava, kakor še nikdar. Le navadimo se na svoje slovenske gostilne, ki je edina v Narodnem domu, na svojega trgovca, ki je edini v Narodnem domu, in na svojo posojilnico, ki je edina v Narodnem domu. Posojilnica je na jako dobrih nogah, lahko ji vsakdo zaupa; saj je tudi v zanesljivih in pridnih rokah naših vrlih posestnikov in kmetov, ki žrtvujejo mnogo časa in pa truda v splošni blagor. Kmetje, vidimo se torej v Slovenjgradu le v teh treh prostorih! Na svidenje! — Starotrški posestnik.

Družmirje bri Soštanju. Naš deželni poslanec dr. Verstovšek je priredil pri nas zadnje nede-

ljo shod, na katerem je poročal o splošnem političnem položaju. Pojasnil nam je, kako postopa sedanja Bienarthova vlada s Slovani, in kakšno stališče zavzema „Slovenska Jednota“ proti tej vladi. Za tem je govoril še o deželnem zboru ter posebno poudarjal, kako težko stališče imajo slovenski poslanci vsled nestrpnosti nemške večine. Navzoči so bili z izvajanja g. poslanca zelo zadovoljni ter so mu izrekli popolno zaupanje.

Velenje. Veliko veselje je zavladalo med nami, ko naš je obiskal zadnje nedeljo naš deželni poslanec dr. Verstovšek in nam sporočil, da dobimo z novim letom slovenski otroški vrtec, in sicer s pomočjo obrambnega društva, ki ima svoj sedež v Velenju. Kdor pozna naše razmere, tudi ve, da je pri nas slovenski otroški vrtec silno potreben. Tukaj obstoji namreč še o dalje časa nemški otroški vrtec. Ker ni slovenskega, pošiljajo stariši svoje otroke skoro brez izjeme v ta nemški vrtec. Ti otroci so potem za slovensko šolo navadno izgubljeni, ker jih pridržijo šulferajnska šola. Gospodoma dr. Verstovšku in dr. Hohnjecu, ki sta si toliko prizadevala za slovenski otroški vrtec, izrekamo za njih trud najiskrenejšo zahvalo.

St. Ilj pri Velenju. Ko sem se vračal zadnje nedelje iz Velenja v St. Ilj, sem se pogovarjal s svojim sosedom o gostilnah v Velenju. Sosed mi je rekel: „Poznam v Velenju le štiri gostilne, to je: obe Špenkovi, Vajdetovo in Hudovernikovo. Vse so jako dobre in nam postrežejo dovolj.“ Nato sem mu odgovoril: „Prav imaš; tako kakor ti, mislimo že tudi vsi drugi kmeti; saj si lahko zapazil že tudi danes, da so najbolj obiskane te slovenske gostilne. Radoveden sem, če bodo vsi tega mnenja, kot sva midva.“ Sosed je zaklical: „Morajo biti, če so le Slovenci!“ in se je poslovil.

Kavče pri Velenju. Že večkrat sem mislil na to, da bi pisal v „Gospodarja“ ali pa v „Stražo“ o našem kovaču pri križu. Kdo ga pa ne pozna? Vsak, ki hodi v St. Ilj, v St. Andraž ali v Kavče, ga vedno lahko vidi pri delu. Mož je z nič začel in je s pridnostjo nekaj dosegel. Polag tega je jako spreten kovač, da mu lahko zaupaš vsako delo. Zato se ne čudimo, če dajo pri njem vsi radi delati. Iz trga velenjskega nameravajo vsi Slovenci pošiljati k njemu. Prav je tako! Mi kmetje držimo v tem oziru besedo, radovedni smo, če jo bodo držali tržani. Zdaj ob novem letu si navadno vsak poišče novega dobrega obrtnika. Zdaj pride čas za to, da bodemo mislili tudi radi kovača, če je ta tudi nekoliko zunaj Velenja, pa kaj 10 minut pota, saj je zato delo dobro. Vsi podpirajmo torej kovača pri križu v Kavčah.

Salek pri Velenju. Srečam ženo, ki pride iz Velenja. Vesela je šla proti domu. Vprašam jo, odkod in zakaj tako veseloga obraza. „Oče, glejte no, kako sem vesela, prvič sem šla k Lagerju kupiti zemlje in kruha, pa pogledite, kako lepa peka je! Od danes naprej grem le k Lagerjevi kupovat kruh; še gospod dohtar so rekli, da bodo tudi le tam kupovali.“ Zadovoljen sem bil, ko sem slišal, da so ljudje zadovoljni, kar kupijo pri Valenčaku, tem bolj pa tudi, ko sem slišal, da so zadovoljni s peko; saj so to pridni slovenski ljudje.

Skale pri Velenju. V Skalah imamo sedaj dobrega trgovca, gospoda Stergarja. Skalčani, držimo se domačina! Z blagom, katerega nima on v zalogi, pa nam postreže v Velenju g. Valenčak.

Saleška dolina. Opozorjamo vse kmečko ljudstvo, zlasti pa tržane, da je v Velenju najboljša in edina slovenska trgovina pri gospodu Valenčaku.

Marenberg. Dne 2. t. m. je umrla blaga gospa Ivana Langer, žena marenberškega župana in deželnega poslanca Alojzija Langer. V nedeljo je bila še pri večernicah. Med molitvami za rajne jo je napadla omedlevica, ker je že dolgo bolehal na srca. Za nekaj časa ji je postalo boljše, a drugi dan je umrla. Zadelo jo je kap. Svetila ji večna luč!

Ribnica. V gornjem Francovem kamnolomu se je dne 13. t. m. ponesrečil Peter Pungertnik. Razstreljal je veliko pečino, pa ga je ubilo ter vsega rastrgalo. Bil je pri priči mrtev. Zapušča vdovo in 10 otrok.

Celjski okraj.

Gornjesavinjska dolina. Kakor se čita po raznih časopisih, so se liberalci vrgli zadnji čas na slov. mladino; spredili so, da pri odraslih nimajo več zaslonbe, polovica novic v Narodnem Listu je smih vabil na mladinske shode. Proti taki organizaciji, kakor je sedaj na Sp. Štajerskem, pač ni drugega misliti, kakor da bodo zopet eno blam-žo več doživeli. Mogoče se jim posreči vloviti kakega omahljiveca ali razgrajca, dobro misleč mladenič ali mladenka ne bo šla v liberalne zanjke. Mladina gornjesavinjske doline, vzdrami se, pristopi k izobraževalnim društvom, snuj fantovske in deklishe zveze, organiziraj se, da ne bomo zadnji, ampak v prvi vrsti med mladimi četami, ki stojijo v bran proti narodnim in verskim nasprotnikom.

Gornjegraški okraj. Hinaščina liberalcev se kaže v vedno lepši luči v našem okraju, posebno pri trgovcih in gostilničarjih. Kadar se gre za groše ali za glasove pri volitvah od naše strani, takrat so najbolj goreči kristjani in prijatelji duhovnikov. Narodni so pa na Slov. Narod, Narodni Dnevnik, ali na Narodni List, tu in tam

tudi na ptujakega Štajerca. Iz teh brezverskih listov srkajo protiverski strup in ga razlivajo po drugih, češ takšni so farji in klerikalci; najlože jim je pri srcu, če jih morejo pred ljudstvom očrniti in jim vzeti upliv. V takšne gostilne in trgovine še zmiraj zahajajo naši somisljeniki. Kako dolgo se bomo gojili gada na svojih prsih? Držimo se gesla svoji k svojim, zahajajmo v gostilne, kjer so naši katoliški časopisi na razpolago in podpirajmo trgovce, kateri so nam naklonjeni.

Sv. Jurij ob Taboru. Vsled legarja, ki se širi po Ojstrški vasi še zmirom dalje, je bila odgodena občinska volitev, ki bi se imela vršiti 15. in 16. t. m., na nedoločen čas. Prepovedan je tudi novembarski sejm.

Sv. Jurij ob Taboru. Biserna poroka Luka Florjana in Marije rojene Razgob, se je vršila v nedeljo, dne 14. t. m. Cerkvena slovesnost je bila ob 10. uri, nato pa so se vsi gostje, katerih je bilo nad 100, podali k Pihlbirtu, kjer je bila radostna gostija v čast bisernikoma. Da ni manjkalo godbe, petja in zdravic, se razume. Saj je pa tudi taka slavnost redkost. Mož ima 89 let, žena 86, oba sta svoji starosti primerno še jako čvrsta.

Smarje pri Jelšah. Občinske volitve okplice Smarje so razpisane. Imenik volilcev se lahko pregleda do 1. decembra. Vsak davkoplačevalec naj se potruži pogledat, če je res vpisan. Če ne, naj se kar pritoži! Volitve morajo letos za božičnico prav dobro srečo prinesiti — katoliški stranki! Katoliška misel zmaguje povsod, zakaj bi v občinah ne?! In res si namigavajo naši volilci, da „šterci“ in liberalci morajo letos vun iz občinskega odbora! Prav bi bilo! Zakaj bi vsaj šmarska okolica ne bila čisto — katoliška?! Na noge torej, zavedni katoliški volilci! — Pozor! — Vsi storimo svojo dolžnost, versko-narodno sveto dolžnost!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu priredi poučne shode, in sicer v torek, dne 23. novembra ob 8. uri v stari šoli v Zibiki, ob 3. uri popoldne v kaplaniji pri Sv. Emi, v sredo, dne 24. novembra ob 8. uri v župnišču pri Sv. Petru na Medvedovem selu, popoldne ob 3. uri v župnišču na Sladki gori. Govoril bo na vseh štirih poučnih shodih deželni potovalni učitelj Jelovšek zelo zanimivo o živinoreji, podružnični tajnik Jakob Gomilšek pa bo pojasnjeval glavne ovire kmetijskega napredka. Udje podružnice, pa tudi drugi, pridite polnoštevilno v omenjenih župnijah na poučne shode, da se počite o prevažni gospodarski panogi, o živinoreji, kako jo je mogoče izrabiti kar najboljšo v našem gospodarski prid. Naj ne izostane noben ud podružnice!

St. Jur ob juž. žel. Zadnji „Narodni List“ je poročal, da tukajšnje Katoliško bralno društvo priredi večkrat kaj „luštnega“ ob slabi udeležbi. Potem nam svetuje, da bi se za propadli konzum priredili kakšno igro. Dopisnik „Narodnega Lista“, ti dobro veš, da nima bralno društvo prav nobene zveze s konsumnim društvom, pri katerem so liberalci brez potrebe naznanili konkurz. To je ravno tako, kakor če bi n. pr. jaz svetoval, da bi naj tukajšnja liberalna „knjižnica“ napravila igro in srečolov, čisti dobiček pa, če bi ga kaj ostalo čez pijačo, naklonila tebi, dopisnik, da poravnáš svoje dolgove po gostilnah in tudi postrežkinji. Tudi tvoje oči, dopisnik, te goljufajo, da vidiš pri naših prireditvah malo ljudi, a pri vaših prireditvah je pa toliko ljudstva, da ga ni mogoče sešteti — ker ga ni. Dopisniku „Narodnega Lista“ svetujemo, da si napravi vročo kopel, da mu ozdravijo oči, pamet in morda tudi ... prazen žep.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 13. in 14. oktobra je priredil gospod Franc Vouk iz Grada predavanje o svojem potovanju v sveto deželo ter je vse to pokazal v 118 slikah. Vstopnina je bila prosta, vendar je občinstvo darovalo precejšnjo svoto radovoljno, ker je gospod Franc Vouk radovoljno podaril to svoto našemu katoliškemu bralnemu društvu. Poučno in zanimivo predavanje je občinstvo veselo in zadovoljno poslušalo. Gospodu predavatelju Francu Vouku in njegovji soprogi smo za njun ves trud iz srca hvaležni. Bog plati! — Dne 31. oktobra in dne 7. novembra nam je pa zopet priredilo katoliško bralno društvo dve igri in sicer: „Za eno čašico kave“ in „Kazen ne izostane.“ Tudi tamburanje in petje ni manjkalo. Da so igralci, igralke, tamburaški in pevski zbor dobro rešili svoje vloge, to je pokazalo občinstvo, katerega je bila polna dvorana, s svojim ploskanjem. Kakor se sliši, nas boče katoliško bralno društvo zopet razvedrilo z neko predstavo — s kakšno, poročamo pravočasno. Na zdar! — Da bo pa svet tudi izvedel, kako naši šentjurski liberalci presoajo prireditve katoliškega bralnega društva, zato navajamo še tukaj kot dodatek k našemu poročilu en odlomek iz „Narodnega Lista“: „Iz St. Jurija ob južni železnici. Tukajšnji klerikalci nam vedno skrbijo za zabavo. Pred tremi tedni sta neki graški muzejski uslužbenec in žgank razkazovala in razlagala jeruzalemsko romanje, pota, cerkve, ceste itd. Minulo nedeljo smo bili pa spet tako srečni, da se nam je nudila klaverna predstava v „Katoliškem domu“. Igralci niso smeji v gostilniške prostore, samo kaplan jih je za trud obdaril z zemljami, katere jim je zmetel tje, kakor kakšen planec šolarjem sladkor, da se potem tepejo za njega.“ Ni res? znajo pa znajo. Toda pustimo jim to

veselje, ker pač drugače ne znajo; žaba zna tudi samo regljati. Naše liberalce je menda liberalizem že tako preslepil, da že ne znajo drugega skrpucati, kakor take neslanosti. — Na zdar!

Čebelarstvo a podružnica pri Novi cerkvi bo imela dne 28. novembra ob 8. uri popoldne svoj prvi občni zbor v Socki v gostilni pri M. haelu Arlič, po domačem pri Bolén. Ako se udeležiti zadostno število, tedaj bo tudi predaval g. J. Samec o čebelarstvu.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolice priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob 2. uri popoldne svoj redni občni zbor pri gosp. Samecu, v gostilni pri Ložnici pri Celju. Po občnem sporodu vršila bodo se važna posvetovanja o različnih čebelarstva se tikajočih zadevah. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Mohorjani! Ko sprejmete letošnje knjige Družbe sv. Mohorja, darujte vsak po svojih premoženjskih razmerah za naš narodno-obrambni sklad!

Brežiški okraj.

b Dečno selo. Poročila se je gospica Cecilika Kržan, sestra tukajšnjega narodnega gostilničarja Matija Kržan, voditeljica našega ženskega društva in učiteljica na glasovir, ki je bila tudi daleč na okoli znana kot vrla in navdušena govornica, z zavednim mladeničem ekonomom Jurgo-m Domitrovič. Novo poročenu paru: Muogo sreče!

Kozje. Pretečeni teden je razobesila gospa Gelingsheim, soproga okrajnega sodnika, na gradu, ki je sedaj prešel v italijansko last, laško trobojničco. Pričakovala je namreč enega izmed novih lastnikov gradu. Našim fantom je pa bilo to malo preveč. Eden si je vzel pogum, in je hitro splezal do zastave ter jo v zabavo vseh, ki so ga gledali, snel.

Brezice. Izobražen. društvo priredi v nedeljo 21. t. m. ob 8. uri popoldne v Narodnem domu gledališki predstavi „Krčmar pri zvitem rogu“ ter „Kmet in fotograf“ z govorom „Svet na deskah“.

Vestnik mladinske organizacije.

Telovadna organizacija „Orel“. — Nje pomen.

Ni pametnega človeka, kateri bi zanikal velevažni pomen in korist telovadbe. Pripravo gibanje ali premikovanje telesa ali njegovih posameznih delov po določenih pravilih imenujemo telovadbo. Kadar tedaj vadimo svoje telo, koristimo 1. posameznim delom telesa, 2. celemu telesu in 3. celemu človeku.

Telovadba je v prvi vrsti važna za mišice in sklepe (člene, kolenca). Če opazujemo mišice na veslarjevi roki, se bomo čudili njihovi izvauredni moči in trdnosti. Vaja je mišice ojačila in vtrdila. Prav tako vidimo, da sklepi otrpnejo pri človeku, ki se le malo giblje.

Da je pa telovadba velikega pomena za celo telo, je čisto naravno, ker mišičji sestav, ki prepleta vse telo, tehta polovico cele telesne teže. Korist telovadbe izvira pa odtoč, ker pospešuje pretakanje krvi po žilah in jo množi. Mišičji sestav rabi dve tretjini krvi, med tem ko je rabiyo vsi notranji telesni udje le eno tretjino. Čim bolj pa pregiblujemo (s telovadanjem) mišice, tem več krvi zahtevajo in jo tudi dobe. Kadar telovadimo, dihamo hitreje, in s tem v dihamo vselej vedno več kisika, katerega sprejema kri in ga oddaja po žilah telesu, med tem ko pobira ogljikovo kislino in jo oddaja iz telesa z dihanjem. Čim več pa človek vdihava kisika in izdihava ogljikove kisline, tem bolj se mu širijo in jačijo pljuča in prsi ter tembolj se izgubljajo glivice za bolezn. Zdrava kri in njeno redno pretakanje pa je pravo življenje za človeka. Iz krvi se potem razdele redilne snovi po Stvarnikovih postavah na celo telo. Samo po sebi se razume, da se s telovadbo pospešuje tudi prebava in sploh delovanje vseh udov človeškega telesa.

Vsakdo ve, da se po telovadbi tudi dobro spi, in s trdnim spanjem se človek jako krepi.

Telovadba vtrjuje telo in jemlje marsikako razpoloženje za mehkužno življenje, ter je vsled tega posebno pri mladini važna tudi iz nraavstvenih ozirrov. Zdrava duša v zdravem telesu spopolnjuje človeka.

Iz teh vrstic pač vsak spozna veliko važnost telovadnega gibanja, ki ga širi telovadna organizacija Orel. Nima pa ta organizacija namena, vtrditi rjašo mladino le telesno, ampak hoče ji dati tudi trdna tla v duševnem oziru.

Na moškjo mladino so se nasprotniki najbolj vrgli, in ta mora tudi vse te napade moško odbiti, kar bo pa lahko storila, če bo telesna in duševno dobro utrjena.

Zato pa, prijatelji naše moške mladine, na de- lo! Snujte vsepovsod, kjer so le ugodna tla, krščan-

ske telovadno organizacijo, iz katere bo vzrasla močna armada mladih delavnih moči. Naj kmalu Orel razpne svoja krila po vseh krajih Spodnjega Štajerja, da bode domovina s ponosom zrla na to junaško mlado četo. Pri snovanju Orela gre S. K. S. Z. v Mariboru vedno radovoljno na roko. Na zdar!

„Naš Dom.“ Z novim letom se bo „Naš Dom“ popolnoma nanovo uredil in opremil, tako da bo lahko zadostoval vsem zahtevam sedanjega razvitega mladinskega pokreta. Vse, kar ne spada k mladinskemu gibanju, se bo opustilo, temblj se bodo razpravljale gonilne misli mladinske organizacije, njen pomen, njen namen, sredstva za doseg namena, različne panoge organizacije, poročila o mladinskih organizacijah itd. Pridobil se je nov urednik, kojega spisi, polni globokih misli in v lepem izbranem jeziku, so med Slovenci znani in priljubljeni. Naročnina listu bo vkljub novi opremljeni ostala kol dosedaj. Mladeniči in mladenke, poskrbite svojemu prijatelju za nove naročnike!

Književnost.

§ Trgovski koledar za leto 1910 je izšel ter ima sledečo vsebino: Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ in odbor, posrežovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd., pošne določbe, obrestne tabele, tabela za razredčenje alkohola, dolgotna mera, mera za sukno, uteži, kovani denar, mere in uteži nekaterih držav, ki še niso uvedle metričnega sistema, preračunjevalna tabela, užitinska tabela za mesto Ljubljana, uvozna carina, tabela za preračunjevanje domačega in tujega denarja, tabela za izračunavanje dni, od enega datuma do drugega, avstrijski konzulati, računavanje obresti, trgovsko obrtni strokovni tolač, pokojninski zakon za zasebne uslužbenice, menica, kontokorent, podporni sklad slov. trgovskega društva „Merkur“, pojasnila o oškodnini za na železnici poškodovano blago, ugodnosti na železnicah za trgovske potnike, ki imajo kovčke z vzorci, potni list, razprodaje, krošnjarstvo, dopustnost trgovskega potovanja, kako se protokolira firma, kaj je treba storiti osebam, ki hočejo postati samostojni trgovci, posebna določila za izvrševanje trgovine z mešanim blagom, trgovine s špecerijskim, materijalnim in kolonijalnim blagom, kako se dobiava davka prosti benčin, kdo sme sejmariti in v kakem obsegu, in užitinarska tarifa za meso in vino izven zaprtih krajev. Letošnji koledar se odlikuje po obširni, izborni vsebini, tako, da je vreden sovrstnik dosedaj izšlih koledarjev društva „Merkur“. Koledar prav toplo priporočamo občinstvu, posebno pa slovenskemu trgovstvu.

§ Igre za samoženske in samomoške vloge. Priredi Dragotin Vodopivec. Založila in izdala Narodna tiskarna v Gorici. 1909. Cena K 1.40. V tej čedni zbirki nahajamo trinajst iger in sicer za ženske vloge: „Časica kave“, „Poboljšana trmeglavka“, „Luknja v namiznem prtu“, „Dve teti“, „Na Skalnici ali začetek božje poti na Sv. Gori pri Gorici“. Zadnja je izvorna, med tem ko so prve štiri predstavljene iz nemščine. Za moške vloge so: „Izgubljena stava“, „Čudna kupčija“, „Pred sodnikom“, „Ženin M ha“, „Zamorec“, „Junaki“, „Trije učenjaki“, „Tihotapei“ in „Opeharjeni žid“. Brez dvoma bodo te igre in šaljiyo prizori naše mladini dobro došli. Našim izobraževalnim društvom prav toplo priporočamo, da si to zbirko omislilo. Papir je lep, tisek razločen in zunanja oprema jako čedna.

Drobtinice.

d Smešnica. Mariborski nemški gospodič pride v okoliško krčmo na vrhu hriba in vpraša, ali bi mogel dobiti Svarcenberškega vina. Krčmar reče: Teга sicer nimam, ali veste kaj? Najete se usede-nega mleka, gor pa napijete črnega vina, in imeli boste, kar želite.

d Iz česa je človek? Človeško telo sestaja, kakor so ugotovili kemiki, iz istih snovi kakor kurje jajce; in sicer je 1000 kurjih jajec približno toliko, kakor en srednji človek. Vsak ima v sebi toliko fosforja, vodika in ogjenčeve kisline, da bi z njimi napolnil zrakoplov, ki zadostuje, da bi človeka dvignil v zrak. Ko bi materijo, ki je v človeku skrita, porabili za izvor svetlobe, bi človeško telo zadostovalo en cel večer za razsvetljavo 500 m dolge ceste. Če bi iz ogljenih delov napravili grafit, bi dobili 780 tucatov svinčnikov. Železa je v naši krvi toliko, da bi se iz njega lahko napravilo sedem podkev. Vsak človek ima v sebi okolu 600 gramov fosforja, kar zadostuje za 820.000 žveplenk in zastrupitev 500 oseb. Soli je v vsakem človeku za celih 20 kavinih tlic. — Ljudje se niti ne zavedajo, kakšne zaklade hranijo v sebi!

d Iznajdba Avstrije v Londonu. V Londonu je vzbudila veliko zanimanje iznajdba nekega mladega avstrijskega tehnika, inženirja Jariša, ki bo povzročila velik preobrat v tehniki razsvetljave. Iznajšel je namizno svetilko, v kateri bi se mesto petroleja rabil nekak gorljiv kamen, ki daje luč za šest sveč. Ta razsvetljava bi bila cenejša kot petrolejska. Iznajditelj bavi se sedaj s tem, da izdela podobno svetilko

s svetilno močjo desetih sveč. Stroški te razsvetljave bi znašali na teden s povprečno uporabo treh ur na dan samo pet vinarjev. Iznajditelj namerava v kratkem času razširiti med svetom svojo iznajdbo.

d Rak ozdravljiv. Francozki zdravnik dr. Octave Laurent, profesor kirurgije, ki je na medicinski akademiji v Parizu predaval o zdravljenju raka, je izjavil, da je vsak rak ozdravljiv po načinu, kakor ga je on iznašel, samo da je bolnikovo telo dovolj krepko, da se upira posledicam. On namreč vbrizga 5—60 gramov formala ter je na ta način ozdravil raka na obrazu v malo dneh, potem raka na prsih, pljučih ter sploh notranjega raka. Njegovo metodo lahko izvaja vsak zdravnik. Dr. Laurent je sin ubožnih kmetijskih starišev; z zdravljenjem raka se bavi že mnogo let.

Najnovejše novice.

Srebrn škofovski jubilej papeža Pija X. Dne 16. novembra je minulo 25 let, odkar so sedanji sv. oče iz rok rimskega generalnega vikarja kardinala Parocchi v cerkvi sv. Apolinarija v Rimu sprejeli škofovsko posvečenje. Spomin na ta jubilej se je v naši škofiji po naročilu v letošnjem postnem pastirskem listu z dne 24. prosinca 1909 slavil pretečeno 24. nedeljo po binkošti, dne 14. novembra. Na predvečer se je po vseh cerkvah slovesno zvonilo, v nedeljo pa se je opravila slovesna služba božja s primerno pridigo. V mariborski stolnici je govoril g. kanonik I. Kavčič o kulturnem in socialnem pomenu papeštva za človeški rod, na kar je bila pontifikalna maša z zahvalno pesmijo in z zakramentalnim blagoslovom.

V Mariboru so se vršile včeraj občinske volitve. Zmagali so nemški nacionalci s 1340 do 1312 glasov, socialdemokratski kandidati so dobili 706 do 685 glasov. Izvoljeni so nemški nacionalci dr. Schmiderer, Binder, Fischer, Heritscko, Kral, Lendler, Matzhold, Opelka, Perko in Jofef Schmiderer.

V Gradcu so bile isti dan 17. novembra občinske volitve kakor v Mariboru. Zmagali so na celi črti nemški nacionalci proti socialdemokratom. Propadla sta tudi socialdemokratska voditelja dr. Šaherl in Resel.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob juž. žel.: Ker smo že prej dobili poročilo o istem predmetu, zato Vašega tozadavnega dopisa nismo mogli objaviti

Cen. dež. inih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	32	50	28	—	25	—	28	—	28	—
Rž	21	76	1r	—	21	—	19	—	20	—
Ječmen	19	—	17	—	20	—	20	—	19	—
Oves	20	—	17	50	17	—	20	—	18	—
Koruzna	18	76	18	50	19	—	19	—	18	10
Proso	23	20	18	—	20	—	—	—	14	50
Ajda	23	—	17	—	22	—	—	—	16	—
Sladko seno	—	—	12	—	17	—	13	—	12	—
Kislo	—	—	—	—	14	—	12	—	10	—
Slama	—	—	6	—	14	—	8	40	8	—
Fižola	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	—	06	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—
Surovo maalo	—	—	—	—	2	50	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—
Špeh, svež	—	—	—	—	1	80	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	88	—	—	—	—	—
„ „ „ kislina	—	—	—	—	1	04	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	3	50	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od- : lika in častni diplom k zlati kolajni. : :

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-krvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboron okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2.60 in po 1 l & K 4.80.

Priporočamo našim gospodinjam **pravi FRANCKOY**: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.